VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻEŅINA KĀRGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta ◆ Nr. 50 (5589) ◆ Sestdien, 1987. gada 25. aprīlī ◆ Maksā 3 kap.

PADOMJU SAVIENĪBAS DARBAĻAUDIS! PAAUGSTINIET DARBA RAŽĪGUMU, KĀPINIET ZINĀTNISKI TEHNISKĀ PROGRESA TEMPUS, IEVIESIET SAIMNIECISKO APREĶINU! IEGAUMĒJIET! TIE IR GALVENIE MŪSU ZEMES SOCIĀLI EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS PAĀTRINĀJUMA UN TAUTAS LABKLĀJĪBAS CELŠANAS FAKTORI!

(NO PSKP CK AICINĀJUMIEM 1987. GADA 1. MAIJĀ)

Sagaidot Lielā Oktobra gadadienu

70

Ļeņina novēlējumiem uzticīgi

Vairāk nekā 100 Bauskas rajona agrofirmas «Uzvara» darbaļaužu piedalījās partijas organizācijas izbraukuma sapulcē «Komunista atbildība pret laikmetu», kas notika Latviešu sarkano strēlnieku memoriālajā muzejā. Uz sapulci bija ieradušies pazīstami mūsu republikas ļaudis, kas pārstāv dažādas komunistu paaudzes: Ļeņina gvardes cīnītāji — partijas biedrs kopš 1919. gada A. Krastiņš un partijas biedrs kopš 1931. gada P. Griško, kā arī 130. latviešu strēlnieku korpusa veterānu grupa un PSRS Tautas skatuves māksliniece Lidija Freimane. Kā turpināt mūsu tautas slavenās revolucionārās cīņas, kauju un darba tradīcijas — par to bija runa šajā sapulcē, kurā jaunos kolhozniekus uzņēma par partijas biedru kandidātiem un biedriem. Izcilā agrofirmas «Uzvara» darbiniece Anna Pužule ar sirsnīgu novēlējumu griezās pie savas meitas Nelijas, kas agrofirmā strādā par vecāko ekonomisti. Šajā dienā viņa kļuva par partijas biedra kandidāti.

Lauku darbaļaudīm izbraukuma sapulces jau kļuvušas par tradicionālu pasākumu. Lai rastu ciešāku saskari ar vecāko paaudžu varoņdarbiem, ik gadu Ļeņina dienās muzejā ierodas komunisti no daudzām Latvijas malām. Latviešu sarkanie strēlnieki kā senus draugus sagaida Bauskas rajona kolhoza «Stelpe», Saldus rajona kolhoza «Rosme», Valmieras rajona kolhozu «Skaņaiskalns», «Mazsalaca» un «Naukšēni» un padomju saimniecības «Ramata», Talsu rajona zvejnieku kolhoza «1. Maijs» un citu saimniecību kolektīvu pārstāvjus. Daudzas partijas rajonu komitejas aktīvi izmanto memoriālā muzeja iespējas, lai rīkotu jauno komunistu skolas nodarbības. Bet partijas Cēsu rajona komitejas otrajai sekretārei R. Kalniņai par revolūcijas gvardu darbības propagandu piešķirts īpašs gods — viņa kļuvusi par goda latviešu sarkano strēlnieci.

B. SEBJAKINS,
LATINFORM
korespondents

Latvijas KP rajona komitejas plēnums

23. aprīlī notika Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejas septītais plēnums. Tas apspriedā jautājumu «Par partijas rajona organizācijas uzdevumiem, kas jāveic, lai izpildītu PSKP Centrālās Komitejas janvāra (1987. g.) Plēnuma lēmumu «Par pārkārtošanos un partijas kadru politiku»».

Referātu nolasīja Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejas pirmais sekretārs V. SOLOVJOVS.

Debatēs par referātu piedalījās rajona agrorūpnieciskās apvienības partijas pirmorganizācijas sekretārs A. OSTROVSKIS, Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas aparātu uzraudzītāju brigadiere B. SPROĢE, Ļeņina kolhoza partijas pirmorganizācijas sekretāre V. MAKSIMOVA, rajona prokurors V. JERMOLAJEVS, Līvānu stikla fabrikas partijas pirmorganizācijas sekretārs I. SNIĶERS, Rušonas padomju saimniecības strādniece A. ANTĀNE, rajona centrālās slimnīcas galvenais ārsts Z. PAŠĶEVIČS, kolhoza «Dubna» šoferis J. STIVRIŠKA, Latvijas KP rajona komitejas sekretāre I. JANSONE, Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas partijas pirmorganizācijas sekretāre R. LAZDĀNE, agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētāja M. FEDOTOVA, Valsts drošības komitejas rajona nodaļas priekšnieks B. KUZMINS, Latvijas ĻKJS rajona komitejas pirmais sekretārs V. KOZLOVS un Latvijas KP rajona komitejas lauksaimniecības nodaļas vadītāja V. TROPA.

Plēnumā piedalījās un runāja Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas organizatoriskā darba nodaļas vadītāja vietniece M. BORBALE.

Galavārdu teica Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejas pirmais sekretārs V. SOLOVJOVS.

Apspriestajā jautājumā plēnums pieņēma plašu lēmumu.

Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejas pirmā sekretāra V. Solovjova referāta izklāstu un citus plēnuma materiālus publicēsim laikraksta nākamajos numuros.

Rajona vēlēšanu komisijas sēde

Notika rajona vēlēšanu komisijas organizatoriskā sēde. To vadīja šīs komisijas priekšsēdētāja, partijas rajona komitejas sekretāre I. Jansone. Klātesošie tika iepazīstināti ar vēlēšanu komisijas pilnvarām un veicamajiem uzdevumiem Preiļu rajona Tautas deputātu padomes vēlēšanās. Kā zināms, šo darbu reglamentē Latvijas PSR Likums par republikas vietējo padomju vēlēšanām.

Vēlēšanu komisija apstiprināja dežūru grafiku pirmsvēlēšanu laikā, vēlētāju pieņemšanas grafiku un sīku darba plānu visam pirmsvēlēšanu periodam un tieši vēlēšanu dienai.

Par gatavošanos rajona vietējo Tautas deputātu padomju vēlēšanām informēja rajona izpildkomitejas sekretārs V. Gertmanis.

Lauku darbu apskats

Rajona saimniecībās sācies pavasara cēliens. Nokodināti 54 procenti sēklas. Organizēti šīs darbs notiek Dzeržinska, M. Gorkija kolhozos un «Sarkanajā ausmā». Pagaidām atpaliek «Sīļukalns», «Dubna» un Rudzātu padomju saimniecība, kur nokodināti tikai attiecīgi 17, 40 un 41 procents sēklas. Kavēties vairs nedrīkst ne dienu!

Šī gada pavasaris nav labvēlīgs ziemāju kultūru attīstībai, jo ilgi turas auksts un sauss laiks. Nedēlas sākumā bija iznīkuši tikai 5,3 procenti ziemāju, bet nakts sals ļoti bojāja augu saknu sistēmu, un tagad zaudējumi ir lielāki. Novārgušajiem dzinumiem ir jāpalīdz — obligāti jādod slāpekļa virsmēslojums. Nosakot devas, jāvadās pēc republikāniskās lauksaimniecības ķīmizācijas projektēšanas un pētniecības stacijas datiem, kuri ir katrā saimniecībā. Pagaidām šis svarīgais uzdevums izpildīts tikai par 85 procentiem. Ziemāju virsmēslošanu pabeiguši Kirova, M. Gorkija kolhozi un Aglonas padomju saimniecība. Jāpasteidzas «Dubnai», «Dzintaram», «Zelta vārpai».

Smagākā augsnē iesētie ziemāji ir jāecē: tā tiks iznīcināta sakaltusī garoza un nezāles.

91 procenta apmērā virsmēslotas ganības. Nedrīkst kavēties ar ilggadīgo zālāju un kultivēto platvu virsmēslošanu. Zālājos, kur ir maz tauriņziežu vai aug tikai stiebrzāles, obligāti jādod slāpekļa virsmēslojums — tīrvielā 100 līdz 120 kilogrami uz hektāru. Kavējas šis darbs visā rajonā, bet it īpaši Rudzātu padomju saimniecībā, «Sīļukalnā» un Aglonas padomju saimniecībā. Taču no rītiem pa sasalumu strādāšana labu labā.

Vairākums rajona saimniecību uzsākušas augsnes sagatavošanu. Apsēti pirmie graudaugu hektāri: K. Marksa kolhozā — 40 hektāri, «Rītā» — 15, «Sīļukalnā» — 20 hektāri (23. aprīļa dati).

Ikvienas saimniecības agronomiskajam dienestam jāapseko visi lauki, tie nekavējoties jākultivē un jāplanē (lai panāktu mikroreljefa izlīdzināšanu un saglabātu mitrumu augsnē).

Jāsāk masveidā sēt. Ne velti tautā saka, ka graudaugus nemaz neesot iespējams iesēt par agru. Protams, galvenā uzmanība jāvelta kvalitātei, nedrīkstam pieļaut ne mazāko paviršību, jo rudenī tā varam zaudēt tonnas.

Spraigums laukos ar katru dienu pieaug. Pareiza darba organizācija, teicama kvalitāte, ikviena strādnieka personīgā atbildība, sparīga sociālistiskā sacensība — galvenie priekšnoteikumi labām sekmēm.

J. KIVLENIEKS,
RARA galvenais agronoms

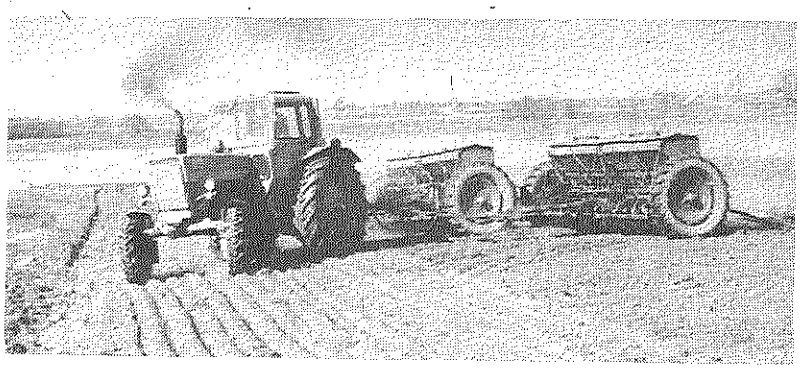

Sējas laiks klāt

Kolhoza «Rīts» speciālisti, gaidot pavasari, centās apgūt pirmrindas pieredzi — pabija Krāslavas rajonā un arī Lietuvas PSR Jonavas rajonā. Te plaši praktizē saimniecisko aprēķinu. Un arī «Rīta» ļaudis nolēma — laukkopībā strādāsim pēc vienota darba līguma (abos saimniecības iecirkņos).

Visam sākums — sēja. Šogad to uzsāka 21. aprīlī. Protams, izlases veidā. Laukā, kas plešas Daugavas malā, pirmie sējmašīnas izveda Tatjana un Juris Šabanski (attēlā). Par sēklas piegādāšanu rūpējās Jānis Liepnieks un Āris Muižnieks. Par augsnes labu kultivēšanu pateicību pelnījis Pēteris Vaivods.

J. SILICKA teksts un foto

Mācās saimniekot

21. aprīlis rajona agrorūpnieciskajā apvienībā bija mazliet neparasta diena — uz atestāciju par drošības tehnikas jautājumiem un ieskaiti, kas noslēdza ekonomisko mācību gadu, bija ieradušies rajona kolhozu priekšsēdētāji un padomju saimniecību direktori.

Vairākus mēnešus saimniecību vadītāji piedalījās mācībās, kas bija organizētas, lai dotu iespēju padziļināti iepazīties ar jaunākajām saimniekošanas metodēm un ekonomiskā mehānisma pilnveidošanas iespējām. Atestācijas komisija, kuru vadīja rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētājs V. Korotkovs, atzina, ka bez iepriekšējām zināšanām un kārtīgas sagatavošanās atbildēt nebija iespējams. Komisijas atzinums — lielākajai daļai saimniecību vadītāju vispārējais zināšanu līmenis ir labs, viņi ir ieinteresēti uzzināto izmantot praksē.

Ļoti kompetenti uz jautājumiem atbildēja Ļeņina kolhoza priekšsēdētājs P. Barkovskis un kolhoza «Zelta vārpa» priekšsēdētājs V. Valters. Viņiem jaunās saimniekošanas metodes nav teorija, bet jau prakse. Par to liecina fakts, ka abās saimniecībās sasniegti un pēdējos gados augstā līmenī turas visi galvenie ekonomiskie rādītāji.

Rajona agrorūpnieciskās apvienības vadība ir nolēmusi izstrādāt plašu un konkrētu programmu, lai nākamā gada rudenī zināšanas varētu papildināt arī vidējā posma speciālisti.

L. STRODE

Vēlētāju zināšanai

Rajona vēlēšanu komisijas locekļi pieņem vēlētājus partijas rajona komitejas telpās (29. kabinetā) katru pirmdienu no plkst. 16.00 līdz 19.00 un katru ceturtdienu no plkst. 9.00 līdz 12.00. Šajā pašā laikā izziņas sniegs arī pa telefonu 21064.

Rajona vēlēšanu komisija

Vietējo padomju vēlēšanas gaidot

Mūsu prieki un... mūsu sāpes

Laikraksta «Ļeņina Karogs» iepriekšējā numurā bija publicēts raksts «Rūpes par cilvēku — valstiskas rūpes». Tā autore — rajona izpildkomitejas sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja I. Mihailova izvirzīja vairākus sasāpējušus jautājumus par sociālās nodrošināšanas tālāku attīstību mūsu rajonā un par vispusīgas palīdzības sniegšanu darba nespējīgiem pilsoņiem. Šo jautājumu risināšanā daudz var darīt tieši deputāti. Lai turpinātu publicētajā rakstā aizsākto sarunu, laikraksta «Ļeņina Karogs» korespondents pabija atsevišķās Rušonas un Aizkalnes ciemu apdzīvotajās vietās. Materiālā, kuru mēs piedāvājam lasītāju uzmanībai, — stāstījums par to, kā tad patiesībā šeit rūpējas par pensionāriem.

Kam vajadzīgi veci cilvēki? Kādēļ tāds jautājums? Viņi ir vajadzīgi mums, visiem kopā un katram atsevišķi. Rūpēties par cienījama vecuma cilvēkiem ir ne tikai valsts, bet arī jebkura no mums interesēs. Tie, kuri šodien ir darba spējīgi un aktīvi, rāda jaunajai paaudzei paraugu, kā ar cieņu ir jāizturas pret gados vecākiem cilvēkiem. To nedrīkst aizmirst ne vadītājs, ne kalpotājs, ne strādnieks, ne kolhoznieks, ne inteligents. Ne velti ir teikts: «Kas vecākus negodā, tas ilgi nedzīvo».

...Rušonas ciema Stupānu sādža. Klauvēju pie kādas mājas durvīm — te dzīvo pensionāru Aleksejevu ģimene. Vīrs, Grigorijs Aleksejevs, pensiju saņem jau sen, jo ir invalīds kopš bērnības. Taču visu šo laiku, kamēr vēl spēka bija pietiekami, palīdzējis savai Rušonas padomju saimniecībai. Strādājis gan bāzē, gan par noliktavas pārzini, gan par vienkāršu brigādes strādnieku. Arī pašlaik viņš nesēž bez darba — ja ievajagas, salabo dakšas, lāpstas vai kādu citu darba rīku. Rušonas padomju saimniecība nodevusi pensionāra rīcībā zirgu. Paši sapratīsiet, ka zirgs laukos ir pats uzticamākais palīgs. Tiesa, ar siena sagādi gan ir pagrūtāk, un Grigorijs Aleksejevs sapņo par to, kaut vasarā nevajadzētu tik ilgi gaidīt pļaujmašīnu. Vēl vecais vīrs vēlas, lai autoveikals pie viņiem ierastos regulārāk. Arī ciema padomes deputāti viesos tiek gaidīti biežāk. Jo viņu palīdzība ir patiešām nepieciešama un vajadzīga.

Piemēram, jau rudenī Grigorijs Aleksejevs devies uz Rušonas padomju saimniecības kadru daļu pie vecākās inspektores L. Starikovas un izsūdzējis savas bēdas. Proti, sieva Natālija, kura dzimusi 1919. gadā, tāpat kā viņš pats pašlaik slimo, bet jaunībā un spēka gados strādājusi padomju saimniecībā. Tiesa gan: vai nu viņai nav palaimējies savākt visas nepieciešamās izziņas, vai arī darba stāžs ir par mazu, — pensiju viņa nesaņem. Bet par tiem 55 rubļiem, ko saņem Grigorijs, neko lielu nenopirksi, labi ja maizei un cukuram pietiek. Tagad vecīši jūtas apbēdināti ne tik daudz par to, ka jautājums par pensiju nav atrisināts, kā par to, ka Rušonas padomju saimniecības kadru daļas darbinieki līdz pat šim laikam (no 1986. gada rudens) neliekas ne zinis par viņu lūgumu.

Rušonas ciema padomes deputātiem, sovhoza administrācijai vairāk jārūpējas par to, lai tiktu piešķirtas piemaksas tiem pensionāriem, kuri nesaņem obligāto pensijas minimumu.

Ir jāņem šefības uzskaitē vientuļie un darba nespējīgie cilvēki. Piemēram, Anna Caica. Viņa dzīvo viena, ar visu jātiek galā pašai, bet pensija ir neliela. Piedevām vēl mājas jumts prasīties prasās pēc remonta. Cik ļoti Annai Caicai būtu vajadzīga laba un gādīga cilvēka klātbūtne! Kad iegriezāmies pie viņas mājās, veco sieviņu tur nesastapām. Viņa savos astoņdesmit gados mēroja 6 — 7 kilometrus līdz veikalam pēc maizes. Pie viena iegriezās arī sovhoza grāmatvedībā, lai izrakstītu malku. Bet — kurš to sazāģēs, saskaldīs, kurš malkas kravu nogādās līdz večiņas mājām? Vecam cilvēkam nav viegli risināt šādas problēmas. Par tām jābūt informētam pirmām kārtām šī vēlēšanu apgabala deputātam —tam cilvēkam, par kuru savulaik balsoja arī Anna Caica.

Aizkalnes ciemā aktuāla šī pati vientulības problēma. Arī šeit dzīvo neaprūpēti veci cilvēki, kuriem nepieciešama patiešām liela palīdzība. Raiņa kolhozā pavisam ir 306 strādājošie un 285 pensionāri. Kolhoza darbā aizņemti arī daudzi pensijas vecuma cilvēki. Viņi strādā gan cūkkopības fermās, gan piepalīdz ēdnīcā, gan veic citus pienākumus. Taču, lūk, vēl viena problēma: siena laikā sirds nekur nerod mieru, gaidot, kad beidzot varēs saņemt tik ilgi gaidīto sienu personīgajai gotiņai. Tiesa, ar malku gan ir vieglāk. Kolhozā šis darbs ir labāk organizēts. «Atklātās vēstules stundu», kurā piedalītos un savas problēmas apspriestu tikai pensionāri vien, kolhozā līdz šim vēl nav organizējuši. Arī deputāti, droši vien, vai katru dienu ir savos vēlēšanu apgabalos, taču vēl aizvien nav iedomājušies iegriezties pie saviem vēlētājiem, parunāt par viņu vēlmēm un vajadzībām.

Kā vēlāk izrādījās, dažiem ciema padomes deputātiem nebija izdotas pat deputātu apliecības. Vai nu vispār nav par to domājuši, vai arī aizmirsuši. Šāda pieeja darbam neapmierina. No Aizkalnes ciema izpildkomitejas priekšsēdētājas R. Šņepstes vēlētāji gaida lielāku aktivitāti un centību. Jā, arī prasīgumu. Aizkalnes ciema Tautas deputātu padomes attiecīgā pastāvīgā komisija, kuru vada skolas direktore deputāte Irēna Meņšikova, reti un neregulāri apspriež, piemēram, sociālās nodrošināšanas jautājumus. Par šīm un vēl citām problēmām ar mani atklāti runāja Aizkalnes ciema iedzīvotāji Jānis Čipāns, Veronika Čipāne, Tekla Kampāne un citi. Cilvēki tic mūsu dzīves pārkārtošanai un atjauninašanai. Taču kā apliecinājumu savai ticībai viņi gaida konkrētu palīdzību no konkrētām amatpersonām.

Paraugs tālu nav jāmeklē. Piemēram, Preiļu ciema izpildkomitejas priekšsēdētāja Natālija Ivbule priekšvēlēšanu kampaņas laikā mēģina rast pieeju katram cilvēkam. Uz to viņa mudina arī pārējos deputātus. Par to pārliecinājos pavisam negaidīti. Kādudien gaidīju autobusu pieturā iepretim Preiļu siera rūpnīcai. Pienāca salīkusi vecenīte ar spiekšīti vienā uň somu otrā rokā. Sākām runāties. Uzzināju, kāds liktenis viņu piemeklējis. Vīrs saslimis, un māsas paņēmušas viņu pie sevis Līvānos. Pašu gan līdz ņemt negribējušas, tā arī atstājušas vienu. Un «iemesls» pietiekami svarīgs — nepratuši vairs abi kopā sadzīvot un uz vecumu izšķīrušies.

Dzīvē visādi gadās. Taču — kur lai vecenīte tagad dzīvo? Kā lai dzīvo? Ne sava kaktiņa, ne mantības. Matildi Urču savā aizbildniecībā ņēma Natālija Ivbule. Palīdzēja viņai noformēt minimālo pensiju, tagad mēģina pierunāt iekārtoties pansionātā. Vārdu sakot, cilvēks nokļuvis gādīga vadītāja rūpju lokā.

Nejauši sastapis N. Ivbuli, pajautāju: «Un kur pašlaik atrodas Matilde Urča?». Tūlīt sekoja atbilde: «Pagaidām apmetusies pie laba cilvēka, savas draudzenes Idas Urpiņas. Bet mēs šo jautājumu vēl turpināsim risināt.»

Būtu labi, ja tā rīkotos vienmēr un visos gadījumos!

Z. BURIJS

PARTIJAS DZĪVE: KOMUNISTA MORĀLA STĀJA

Izslēgti no PSKP biedru rindām

Vadoties no PSKP XXVII kongresa un PSKP CK janvāra (1987. g.) Plēnuma lēmumiem, rajona partijas pirmorganizācijas arvien vairāk aktivizē cīņu par augsti tikumiskas atmosfēras radīšanu gan ražošanā, gan sadzīvē, gādā par atklātuma, taisnīguma, kritikas un paškritikas iedzīvināšanu. Partijas biedri pauguština prasības pret tiem, kuri atļaujas pārkāpt mūsu sociālistiskās morāles normas vai pat vispār noliedz šo morāli. Īpaši stingri par šāda veida pārkāpumiem tiek sodīti komunisti.

To pārliecinoši pierāda sods, kāds tika piemērots V. Martinovam, bijušajam Līvānu stikla fabrikas meistaram, un N. Timohovam, Preiļu 24. CRBP līnijmehāniķim: abi izslēgti no PSKP biedru rindām.

Kāpēc tik bargs sods? Laikā no 5. līdz 16. martam V. Martinovs žūpoja, tāpēc darbā neieradās. Acīmredzot, sprieda tā: gan jau tāpat kā agrāk tiks cauri sveikā. 1984. gadā V. Martinovs speciālā iestādē ārstējās no alkoholisma un pēc atgriešanās fabrikā kādu laiku tiešām atturējās lietot reibinošus dzērienus, taču šī gada 8. janvārī ieradās darbā iereibis. Par to V. Martinovs tika sodīts — gan no partijas pirmorganizācijas puses, gan administratīvi. Taču no darba viņu neatbrīvoja. Biedri un uzņēmuma vadība noticēja V. Martinova dotajam godavārdam.

Diemžēl tas izrādījās tikai tukšs solījums. V. Martinova antisabiedrisko uzvedību vēl divreiz nācās apspriest administratīvās komisijas sēdē, kur viņš atkal solījās labo ties. Taču būtībā savu morālo stāju nemainīja. Šopavasar V. Martinovs atkāl uzsāka ilgstošu «plostošanu». Uzņēmuma administrācija atbrīvoja V. Martinovu no darba, bet fabrikas komunisti, vienbalsīgi nosodījuši viņa amorālo rīcību, pieņēma lēmumu par žūpotāja izslēgšanu no partijas biedru rindām.

Partijas rajona komitejas biroja sēdē apstiprināja stikla fabrikas partijas pirmorganizācijas lēmumu.

Preiļu 24. CRBP līnijmehāniķi N. Timohovu par hronisku alkoholiķi nosaukt nevar. Tomēr spirtoto dzērienu lietošanas rezultātā arī viņš ne reizi vien izdarījis antisabiedriskus izlēcienus. Piemēram, būdams iereibis, N. Timohovs sāk dažnedažādi zākāt savu bijušo sievu. Pēdējoreiz viņš sievieti apvainoja nepilngadīgās meitas klātbūtnē. Pie tam — kārtējais dusmu izvirdums beidzās ar to, ka N. Timohovs nodarīja savai bijušajai sievai vieglus miesas bojājumus. To apliecina arī tiesu medicīniskā ekspertīze.

24. CRBP komunisti, uzzinājuši par notikušo un iepazinušies ar apstākļiem, kādos šis pārkāpums izdarīts, nekavējoties sasauca partijas pirmorganizācijas sapulci un izteica N. Timohovam stingro rājienu ar ierakstu uzskaites kartītē. Taču partijas rajona komitejas birojs, izskatījis N. Timohova personīgo lietu, atzina, ka 24. CRBP partijas pirmorganizācijas piemērotais sods ir pārāk saudzīgs, un nolēma sodīt vainīgo, izslēdzot viņu no PSKP biedru rindām.

Partijas rajona komitejas birojs rīkojās pareizi. PSKP biedra pienākums taču ir vienmēr un visos gadījumos rīkoties pēc komunista sirdsapziņas. A. Timohovs un V. Martinovs ignorēja šo svēto pienākumu. Tāpēc viņiem nav tiesību atrasties PSKP biedru rindās.

G. ĻEDŅOVS

Tērpi — trim tūkstošiem sportistu

Jā, tieši tik daudz — trīs tūkstošus sportistu var ietērpt kostīmos, kurus komunistiskajā sestdienas talkā, strādājot divās maiņās, saražoja Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvs. Šādus panākumus nodrošināja sagatavošanās periodā veiktais organizatoriskais un propagandas darbs. Gatavojoties sestdienas talkai, ideoloģisko un saimniecisko darbu veica gan uzņēmuma vadītāji, gan talkas štāba locekļi, gan aģitatori un propagandisti. Cilvēkus ražīgam darbam mobilizēja arī sienasavīze, plakāti, aicinājumi un lozungi.

Šajā dienā kolektīvā valdīja moža svētku atmosfēra. Sestdienas talkā divās maiņās piedalījās vairāk nekā 150 strādājošo. Minētos trīs tūkstošus sporta tērpu viņi pašuva, izmantojot tikai ieekonomēto elektroenerģiju, diegus un furnitūru. Sevišķi ražīgi strādāja mūsu darba veterānes Uljana Zelča, Taisija Čarnaja, Anastasija Ņikuļina. No viņām neatpalika arī jaunietes. Jāuzsver, ka todien uzmanības centrā bija VĻKJS XX kongresa dokumenti. Čakli strādāja visas komjaunietes un jaunietes, taču īpaši jāuzteic Gaļina Podskočjeva, Marija Kozireva un Ināra Upeniece. Piemēru visiem rādīja kolektīva vadītāji. Viņi ņēma rokās lāpstas un grābekļus un devās labiekārtot uzņēmuma teritoriju, kā arī vairākas pilsētas ielas.

V. KĻIMENKO,

Preiļu trikotāžas fabrikas partijas pirmorganizācijas sekretārs

Par sivēniem, teļiem un labām partnerattiecībām

Rajona kolhozu un padomju saimniecību lopkopju šī gada uzdevums ir liellopu, cūku un aitu krišanu samazināt par 5 procentiem. Aizvadīts gada pirmais ceturksnis. Kā veicies?

Rezultāti liellopu un cūku saglabāšanā neapmierina. Šajā periodā gājis bojā par 50 liellopiem vairāk nekā attiecīgi pagājušajā gadā (pieaugums ir 17 procenti), arī kritušo cūku ir par 114 vairāk (pieaugums ir 11 procentu). Ļoti nepatīkama situācija liellopu saglabāšanā ir Suvorova kolhozā, «Vārkavā», «Dubnā» un Kirova kolhozā. Lūk, piemērs! Suvorova kolhozā pirmajā ceturksnī krita par 29 liellopiem vairāk nekā tajā pat periodā pagājušajā gadā — ieaugums 360 (!) procentu. Raksturīgi, ka minētajā saimniecībā vislielākā jaundzimušo teļu krišana ir novietnēs «Bikova», «Ļadi», «Antāni», kur govīm nenodrošināja regulāru minerālbarības izēdināšanu. Tā bija ļoti nepieciešama, jo racionā rupjās lopbarības bija maz. Tur nebija noorganizēta arī regulāra salmu pievešana un izēdināšana. Neievērots palika jaundzimušo teļu ēdināšanas režīms (teļus dzirdināja tikai divas reizes dienā, bet klīniski slimajiem dzīvniekiem neievēroja dietoterapijas pasākumus).

Neticami, taču minētās kļūdas netika novērstas arī pēc aizrādījumiem (par to liecināja 8. aprīļa atkārtotās pārbaudes rezultāti). Suvorova kolhoza galvenā zootehniķe Jevdokija Kudrjašova, galvenā veterinārārste Valentīna Volkova ir tieši atbildīgas par to, lai lopkopības objektos tiktu ieviesta kārtība. Ko par situāciju domā kolhoza priekšsēdētājs?

Skaidrs ir viens: ja strādnieki fermās neizpildīs savus pienākumus, ignorēs speciālistu norādījumus, vienaldzīgi izturēsies pret darbu, rezultātu nebūs. Rodas loģisks jautājums — vai pati slaucēja ar savu darba mīlestību un rūpēm par govju mazuli nav labāka par jebkuru ārstu? Protams, ne jau visos gadījumos var iztikt bez ārsta, taču nepieļaut saslimšanu ir pašas slaucējas spēkos. Par to liecina fakti, ka fermās ar vienādiem lopu turēšanas apstākļiem un vienādu ēdināšanu ir grupas, kur kritušo teļu nav. Arī Suvorova kolhozā tādu piemēru netrūkst: M. Jurkāne un P. Juraga no Ornīšu fermas, A. Kudrjašova, J. Kolcova, N. Koļcova no Balbāržu fermas.

Līdzīga aina veidojas citās saimniecībās. Daudzi jautājumi nav līdz galam atrisināti «Vārkavas» kolhoza Spūļu kompleksā, «Dubnas» Skilteros, Stabulnieku fermā Kirova kolhozā un Daukstu fermā kolhozā «Zelta vārpa». Īstas kontroles pietrūkst arī no saimniecību speciālistiem. Naktssargu darbs fermās atstāts, kā saka, uz viņu pašu sirdsapziņas. Un bieži ir tā, ka sargam pilnīgi vienalga — vai naktī piedzimušais teliņš saņems mātes

Rajona veterinārais dienests darbā

pirmpienu tūlīt vai tikai no rīta, kad ieradīsies slaucējas. Tas var likties sīkums, taču jaundzimušajam teliņam tas ir sākums saslimšanai un vēlāk arī varbūt krišanai.

Ir pienācis laiks nopietni izanalizēt visus sarežģījumus. Stingrāks vārds saviem padotajiem jāsaka arī fermu brigadieriem, kas ir patiesie fermu saimnieki. Rodas iespaids, ka viņi vēl nav sapratuši — vajag mazāk gaidīt norādījumus «no augšas», vairāk īstenot savu iniciatīvu. Ziemošana tuvojas nobeigumam. Lai cik sarežģīti un grūti ir ar lopbarību, tā jāizmanto racionāli. Maksimāli jāizēdina salmi —vispirms tos sasmalcinot un bagātinot ar melasi un sālsūdeni. Spēkbarības devas jāsadala vairākām ēdināšanas reizēm dienā, intensīvi jādod minerālbarība. Daudzās fermās slaucējas negrib un negrib ievērot ēdināšanas kārtību. Vislabāk sākt ar sienu, tad dot saknes un tikai pēc tam spēkbarību. Tā tiek panākta labāka lopbarības izmantošana, uzlabojas piena ražošana.

Nedrīkst pieļaut bojātas (sapelējušas, sapuvušas, nepareizi konservētas) lopbarības izēdināšanu. Diemžēl — visai rūgta pieredze gūta kolhozā «Vārkava», kur pēc bojātu skābētu kartupeļu izēdināšanas saindējās govis Spūļu kompleksā. Strauji pasliktinājās govju veselības stāvoklis, samazinājās produktivitāte, slimoja arī teļi. Taču, lūk, kas šajā gadījumā ir visbēdīgākais: kartupeļus turpināja barot, jo labākas lopbarības gluži vienkārši nebija.

Dzeržinska kolhozā, piemēram, pagājušajā gadā zaļās masas konservēšanai izmantoja benzoskābi. Vai tvertnē, kas atrodas Gribustos, konservants tika pareizi dozēts, ja vēl tagad izēdināmajā masā var redzēt konservanta atliekas? Atbilde skaidra. Bet tajā pat laikā speciālisti lauza galvas, kāpēc pienam ir paaugstināts skābums, kāpēc slimo teļi. Varbūt vajadzētu padomāt par to, ka lopbarības ražotāju darba kvalitāti vērtēt nevis rudenī, bet gan pavasarī, kad redzami patiesie rezultāti?.. Ko par to saka RARA?

Tagad ir pēdējais laiks sagatavoties ganību periodam, lai varētu nodrošināt jaundzimušo teļu turēšanu laukā pārvietojamajās teļu mājiņās. Šovasar tā būs **obligāta prasība** visās saimniecībās. Pārvietojamo mājiņu celtniecība vēl aprīļa sākumā nebija uzsākta Suvorova, Kirova kolhozos un kolhozā «Nākotne».

Joprojām neapmierinoša liellopu saglabāšana ir K. Marksa, Suvorova kolhozos, kolhozā «Dzintars». Stāvoklis Rušonas padomju saimniecībā tika izskatīts rajona agrorūpnieciskās apvienības dzīvnieku saglabāšanas darba uzlabošanas grupas sēdē. Bet kolhozus «Dubna» un «Vārkava» izskatīja kolhozu padomes sēdē.

Ikviena kolhoza un padomju saimniecības agronomiskā, inženiertehniskā, zootehniskā un veterinārā dienesta labas partnerattiecības sākas ar to brīdi, kad katrs kārtīgi padara savu darbu. Tātad — cieni sevi un citus!

S. PASTARE,

dzīvnieku slimību apkarošanas Preiļu stacijas vecākā veterinārārste, tautas kontroles rajona komitejas ārštata inspektore

Kultūras dzīve

Preiļos un Valkā rastie draugi

Viss jau kļuvis par vakardienu — ciemiņu gaidīšana Preiļos, uztraukumi, brauciens uz Valkas rajonu. Ar visiem priekiem un rūpi. Pagājušas meklējumu un salīdzinājumu dienas — Valkas un Preiļu rajonu mākslinieciskās pašdarbības apmaiņas dienas. Jeb, kā Valkā tas viss tika afišēts, novadu sasaukšanās. Atskatoties atpakaļ, var pavērtēt, ko esam ieguvuši, mācījušies, sapratuši saules gaismas un draudzības caurstrāvotajās šīpavasara dienās.

Ciemiņus, iebraucot mūsu rajonā, sagaidīja Turku ciema pašdarbnieki — muzikanti un dziedātāji, Turku ciema vadības pārstāvji, rajona kultūras darbinieki. Ar skandētajām latgaliešu tautasdziesmām, ar maizi, kas izaudzēta šajā novadā.

Valkas puses ļaudis sirsnīgi sagaidījām arī Jasmuižā, Aglonā, Stabulniekos, Upeniekos, Pelēčos. Viesus uzņēma gan ciemu Tautas deputātu padomju izpildkomiteju pārstāvji, gan pašdarbnieki. Bija tikšanās ar saimniecību vadītājiem, ciemu ļaudīm. Viesiem rādījām savus ciematus. Strenču ciemata Tautas teātra aktierus Pelēču ļaudis uzaicināja uz vakarēšanu.

Valkas rajonā mūsu pašdarbības kolektīvi uzstājās septiņās vietās: Valkā, Strenčos, Smiltenē, kolhozā «Oktobris», Grundzālē, Kārķos, Ēvelē. Bija sagatavotas sešas koncertprogrammas. Ar R. Blaumaņa lugas «No saldenāš pudeles» izrādi Strenčos uzstājās Līvānu kultūras nama dramatiskais kolektīvs. Ceļā uz attālo Valkas novadu devās pašdarbnieki arī no Preiļu rajona kultūras nama, Preiļu ciema, Riebiņiem, Stabulniekiem, Upmalas, Pelēčiem, Jersikas, Zundāniem, Līvāniem.

Ar pūtēju orķestra mūziku, ar sirsnību un siltumu tikām gaidīti Valkas pusē. Mūs sagaidīja kultūras darbinieki, pašdarbnieki, ciemu un kolhozu, rajona vadības pārstāvji. Un tad — brauciens uz koncertu vietām, ekskursijas pa ciemiem, pilsētām. Visur — sakoptība, kārtība. Kaut arī Valkas pusē ziema tikai nupat sākusi atkāpties. Ziedoņa priekšā.

Jāatzīst, ka valcēnieši ļoti rūpīgi gatavojas un skaisti svin Mākslas dienas. Daudz izstāžu, kuras izveidotas gan kultūras iestādēs, gan ražošanas uzņēmumos, poliklīnikās, skolās. Smiltenieši lepojas ar savu jaunāko celtni — poliklīniku, Valkas ļaudis — ar nesen tapušo Brāļu kapu kompleksu. Paliek iespaids, ka mūsu attālie, bet tagad arī tuvie kaimiņi — Valkas rajona pilsētu, ciemu, kolhozu vadītāji — ir lieli sava novada patrioti (ko diemžēl ne katrreiz var sacīt par mūsu saimniecību vadītājiem).

Skatītāji silti uzņēma mūsu rajona folkloras ansambļus, jo viņu pusē šādi kolektīvi pagaidām nedarbojas. Patika Jersikas kora priekšnesumi, Rauniešu, Jersikas un Zundānu kapelu uzstāšanās, Līvānu pilsētas kultūras nama Tautas deju ansamblis «Sīlava», Preiļu, Pelēču, Riebiņu, Līvānu stikla fabrikas deju kolektīvi. Ieinteresēti bija skatīta Līvānu pilsētas kultūras nama dramatiskā kolektīva teātra izrāde, kinoamatieru rādītās filmas.

Uz Valku mēs vedām nelielu keramiķa Polikarpa Čerņavska izstādi. Latgales keramikai bija daudz piekritēju, un mūsu jaunie draugi pat vēlējās, lai izstādi varētu paturēt uz ilgāku laiku. Jācer, ka mūsu slavenais keramiķis P. Čerņavskis Valkas puses ļaudis kādreiz iepriecinās ar plašu izstādi. Tautas mākslas studijas «Dubna» čaklās rokdarbnieces savu pūru locīja Smiltenē. Un arī viņu darinājumi izraisīja interesi. Valkas videobārā pašdarbnieki skatījās mūsu rajonā uzņemtās filmas par tikšanos Preiļos, koncertu ierakstus. Pēc koncertiem bija kopīga sadziedāšanās.

Protams, ka labāk jutās tie mūsu pašdarbības kolektīvi, kuriem līdzi bija arī saimnieciskie vadītāji. Uz Valku brauca Stabulnieku ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja M. Litauniece, Kirova kolhoza priekšsēdētājs B. Laizāns, Vārkavas vidusskolas skolotāja, PSRS Tautas skolotāja J. Vilmane u. c.

Īpašu paldies gribam sacīt K. Marksa kolhoza priekšsēdētājam J. Livmanim, kurš ar lielu pašaizliedzību rūpējās par saviem pašdarbniekiem. (Koncertizbraukumam transportu vinam nācās meklēt kaimiņu rajonā.)

Preiļu novada dziesmas kļuva tuvākas vidzemniekiem. Un tas mūsu daudzskaitlīgo un draudzīgo folkloras ansambļu nopelns. Mēs savukārt ar lielu prieku noskatījāmies Valkas pašdarbības kolektīvu priekšnesumus un priecājamies, ka viņi pratuši sasniegt jaunas kvalitātes arī šķietami grūtā jomā — mākslinieciskajā pašdarbībā.

Šodien mēs atceramies skaisto tikšanos Latvijas un Igaunijas robežpilsētās Valkā un Valgā, un atzīstam, ka novadu sasaukšanās, kas notika II Vissavienības tautas daiļrades festivāla ietvaros, ir palīdzējusi iegūt ne tikai jaunus draugus, bet arī radījusi nopietnu pārdomu brīžus. Gūta ierosme turpmākajam darbam.

M. LIVDĀNE,

rajona kultūras nodaļas vadītāja

Mākslas dienas un..?

Šogad nedaudz steidzīgas, it kā norūpējušās, bet kā vienmēr apcerīgas un jaunatklāsmi meklējošas Latvijā izskan Mākslas dienas. Kā liecina J. Dimitera darinātais plakāts, dienas, kam jānes spirgts vējš atvilktnēs glabāto ieceru un domu burās. Dienas, kad, māksliniekam satiekoties ar skatītāju, jāgūst abpusēja ierosme tālākvirzībai.

Šī gada Mākslas dienu vadmotīvu pieteica 12. aprīļa bērnu Mākslas svētki Vecrīgā. Noslēgumā, 19. aprīlī, nāca jauno mākslinieku izstāžu zāles atklāšana Jāņa sētā. Tātad orientācija uz jauno skatītāju un jauno radošo personību ar domu ieinteresēt, rosināt, tuvināt, radīt iespējas sevi izteikt un apliecināt. Vai šāda ievirze būtu nejauša?

Mākslas dienu komisijas priekšsēdētāja J. Petraškevica teiktais vedina domāt, ka likumsakarīga: «Mākslas dienas var dot impulsu interesei par mākslu, bet Mākslu nevar saprast garāmejot. Tās izpratnei nepieciešams bagātīgs kultūras fonds, augsts emocionālais līmenis, līdzdzīvošana tautas garīgās dzīves dažādajās jomās, godīga pilsoniska stāja. Vides kultūras līmeņa uzlabošana varētu celt ētisko un estētisko vērtību prestižu mūsu dzīvē».

Šie vārdi precīzi atklāj mūsu garīgās kultūras kopēju rūpi par vērtību orientāciju sabiedrībā, par nepieciešamību veidot un virzīt sabiedrisko domu uz garīgo vērtību nozīmes apzināšanos. Un te nu laikam svarīgākais — nepazaudēt jaunatni kultūras fona veidošanas ikdienišķajā darbā. No šī viedokļa būtu vērts padomāt par tiem aspektiem, kas nosaka šī fona īpatnības Preiļu pusē un atklājas Mākslas dienu svētdienīgajā gaisotnē. Daudzviet.

Šogad Preiļu rajonam svaiga nianse — savs plakāts, sava Mākslas dienu simboliskā zīme. Savs, galvenokārt pašu mājās sarūpēts, izstāžu klāsts. Mēs neizskatāmies gluži tukšinieki, tomēr arī ne tik bagāti, lai mākslas svētku nedēļas pasākumi būtu radījuši emocionālu pacēlumu uz vispārējās kultūras fona. Tāpēc, sekojot Mākslas dienu vadmotīvam (ko Preiļos jutām maz), rodas vēlēšanās padomāt par to, kādas mums vispār iespējas cerēt uz ieinteresētu un saprotošu jauno skatītāju.

Droši vien neviens neapšaubīs, ka galvenā izstāžu apmeklētāju daļa Preiļos ir skolēni, pie tam visbiežāk skolotāju pavadībā. Reizi gadā — Mākslas dienās. Vai nav par maz? Jebkuras valodas mācīšanās prasa cītīgu darbu— arī nogurdinošu, apnicīgu, ikdienišķu, nepārtrauktu. Mākslas valodas apgūšana nav izņēmums. Tāpat sen pierādīts, ka mācīšanās efektivitāte atkarīga no motivācijas, no nepieciešamības kaut ko apgūt. Taču mācīšanās motīvi neveidojas izolēti tikai skolā, bet sabiedrībā. Tātad esošais kultūras fons lielā mērā nosaka ieinteresētību, estētisko vajadzību līmeni.

Skola visumā ir spējīga veikt savu galveno uzdevumu — veidot vispusīgi attīstītu personību, tātad sagatavot cilvēku arī estētisko vērtību uztverei un izpratnei. Skolai ir uzdevums, bet... diemžēl nav sociālā pasūtījuma. Sabiedrība, izrādās, nebūt neilgojas pēc šīs vispusīgi attīstītās personības. Varbūt tāpēc, ka tā nereti ir apgrūtinoša ar savu redzīgumu, prasīgumu. Tā parasti sev līdzās grib ieraudzīt labākus un gudrākus par sevi, un tas vairs ne vienmēr ir ērti.

Tāpēc skola nokļuvusi lūdzējas lomā — izlūdzas, dažreiz meistarīgi izkrāpj sev tiesības veidot sabiedrības garīgo potenciālu. Paradokss, diemžēl pārāk reāls. Jau sešgadīgais vai septiņgadīgais pilsonītis, kurš ierodas smeities skolas gudrības, bieži vien ir tik egoistiski iecentrējies ņemšanas un došanas sistēmā, ka skola bezcerīgi nopūlas izskaust pašapzinīgo un visu atteisnojošo prakticismu viņa pasaules uztverē.

Tad, piemēram, ir grūti pierādīt gan bērniem, gan viņu vecākiem, ka, darbojoties deju kolektīvā, korī, fakultatīvajās stundās, skolēni izkopj un attīsta savas spējas, estētisko uztveri un domāšanu. Nevis izrāda lielu pretimnākšanu un pagodinājumu skolai.

Kāds rakstnieks reiz izteicies, ka latviešu kultūru radīja skolotājs. Padomāsim vien! Vai varam atcerēties kādu no jaunlatviešiem, kurš nebūtu bijis skolotājs? Un tieši viņi taču lika pamatus mūsu kultūrai. Bet nu ir laiks, kad jāpalīdz skolotājam, kad jāpalīdz nopietnam, domājošam kultūras darbiniekam, jo blakus viņu piedāvātajām vērtībām citas šķiet daudz pievilcīgākas, spožākas un nesalīdzināmi vieglāk iegūstamas.

Vides kultūras līmeņa paaugstināšanos rubļos izskaitļot pagrūti. Tie «rādītāji», kas tikai ar sirdi uztverami un izjūtami, nofiksējas cilvēka attieksmē pret dabu, darbu, pienākumu, līdzcilvēkiem. Un tomēr tieši tie nosaka «līdzdzīvošanu tautas garīgās dzīves dažādajās jomās, godīgu pilsonisku stāju», godaprātu, sirdsapziņu. Un to, ka sirdsapziņas trūkums nes ne tikai morālus, bet arī materiālus zaudējumus, mēs beidzot esam sapratuši.

Tieši tāpēc, atzīstot, ka protam svinēt svētkus, sasparoties, saposties, vēl vairāk jāapzinās, ka tie varētu būt krāšņāki un bagātāki, ja reizēm nekalpotu tikai kā grezns ielāps ikdienā neizdarītajam un puspadarītajam. Mākslas dienas atkal atgādina, ka Preiļi joprojām gaida izstāžu zāli. Vai vispār sagaidīs?

Ja pilsētā esošajās, kaut arī šaurajās, pielāgotajās telpās regulāri tiktu rīkotas izstādes — teiksim, reizi divos mēnešos, arī tad tās pakāpeniski kļūtu par kultūras fonu veidojošu faktoru. Ne tikai par nejaušu eksotisku brīnumu. Keramiķiem solītā darbnīca, kur atrastos vieta arī nodarbībām ar darītvarošiem un gribošiem skolēniem, tā arī palikusi tikai solījums.

Pirms pāris gadiem, viesojoties Preiļos, mākslinieks J. Anmanis teica, ka ar republikas rajonu vadošajām iestādēm un LPSR Izglītības ministriju saskaņots jautājums par to, ka visās pilsētās tiks organizēti Mākslas dienu pasākumi tieši bērniem — kādas ēkas sienas apgleznošana. Arī Preiļos. Ir pilsētas, kur tas jau kļuvis par tradīciju. Vai pie mums arī tas nevarētu izvērsties par emocionālu akcentu Mākslas dienu kopainā? Varbūt rajona pionieru nams, kam ir savs mākslinieks, varētu kļūt par šī pasākuma iniciatoru?

Joprojām jākonstatē, ka zīmēt varošajiem bērniem Preiļos ļoti niecīgas iespējas sevi pilnveidot. Jaunajā mācību gadā, atbilstoši skolu reformas iecerēm, mācību plāns paredzēs divas zīmēšanas stundas nedēļā, taču skola tāpat būs neapskaužamā situācijā, jo nebūs tēlotājas mākslas skolotāju. Nebūs tāpēc, ka visu izšķirs dzīvokļu jautājums...

Skola nevar atrisināt šīs problēmas, skola gaida palīdzību. Nerēķinot «mans», «mūsu», «kaimiņa». Šajā sakarā vēl gribas minēt kādu piemēru. Laikraksta «Ļeņina Karogs» 1986. gada 7. jūnija numurā parādījās jūsmīga reportāža par mākslas galerijas atklāšanu toreiz vēl kolhozā «Krasnij Oktjabrj». Patiešām, ievērības cienīgs fakts rajona kultūras dzīvē. Tikai diemžēl laikrakstā vēlāk neparādījās informācija, ka šos mākslas darbus interesenti var aplūkot tādās un tādās dienās.

Kam šīs vērtības tiek glabātas? Atsevišķiem reprezentācijas gadījumiem? Vai tā nav pārāk privātīpašnieciska attieksme? Latviešu sakāmvārds skan: «Bagāts dara kā grib...». Bet vajadzētu atcerēties, ka gara mantas lietojot nedilst, bet aug un vairojas. Droši vien — attiecīgi sazinoties, organizējoties — darbus varētu apskatīt, arī skolēniem parādīt. Tikai — atkal šī lūdzēja loma...

Mākslas dienu noslēguma intervijā J. Petraškevics uzsvēra, ka ceļš uz mākslas izpratni sākas no elementārā. Domāju, ka mūsdienu sabiedrības materiālās iespējas ir tādā līmenī, ka elementāro kultūras dzīves jautājumu atrisināšana ir iespējama. Arī Preiļos. Jautājums tikai par attieksmi.

Bet der atcerēties arī vēl elementārākas lietas — par sadzīves kultūru, par savstarpējo attieksmju kultūru. No sākotnes, no bērnības.

«Tā iet, ka zieda nesamīt;
Tā stāvēt, ka nevienam
ceļā».

Vesela estētisko un ētisko attieksmju programma. Aizmirsta? Nepieņemama? Varbūt atjaunojama? Bet ļoti grūti. Var gadīties, ka neiespējami to būs apgūt mazajam ķipariņam, kas, mātei vai tēvam pie rokas pieķēries, cītīgi min taisnāko taciņu uz skolu tieši pāri zālājam.

Lielais Mikelandželo teicis: «Sīkumi palīdz sasniegt pilnību. Un pilnība vairs nav sīkums».

A. ŠVILE,

mākslas vēsturniece

Jaunie mācās no profesionāļiem

Triju nedēļu ilgās prakses laikā Preiļu sadzīves pakalpojumu kombinātā profesionālo meistarību apguva Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolas ceturtā kursa audzēknes Daiga Barkāne un Ināra Gedzune.

Sadzīves pakalpojumu kombināta noformēšanas darbnīcā jaunietes draudzīgi sagaidīja pieredzējušās mākslinieces Rita Blaževiča un Rita Upeniece. Pašlaik viņas visas izpilda 1. Maija svētku svinību pasūtījumus — noformēšanas darbus. Gatavo arī krāsainas skices vimpeļiem, kurus saņems sociālistiskās sacensības uzvarētāji. Abas mācekles praktiski apgūst interjera, dažādu stendu noformēšanu, panno izgatavošanu. Viņas labi pārvalda zīmēšanas tehniku, krāsu gammu. Par to audzēknes var būt pateicīgas savas skolas pedagogiem, tai skaitā Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolas pasniedzējai, mācību grupas vadītājai Ilzei Gribulei.

Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta darbinieki (un ne tikai noformēšanas darbnīcas mākslinieces) ir gādīgi un uzmanīgi pret jauniešiem —tiem, kuri rīt kļūs par pilntiesīgiem savas profesijas pārstāvjiem. Un jaunie no visas sirds saka saviem darbaudzinātājiem «paldies».

B. ZERNOVS

ATTĒLĀ: Daiga Barkāne un Ināra Gedzune kopā ar darbaudzinātāju Ritu Blaževiču.

J. SILICKA foto

Ugunsgrēki un to cēloņi

No šī gada 1. janvāra līdz 20. aprīlim rajonā jau notikuši divdesmit ugunsgrēki — divos no tiem cilvēki gāja bojā vai arī guva smagus apdegumus. Ugunsgrēku skaita pieaugumu ietekmēja lielais aukstums gada pirmajos divos mēnešos: sešas reizes nācās konstatēt, ka nav bijuši kārtībā dūmvadi vai arī pārkāpti apkures ierīču ekspluatācijas noteikumi. Lai nu sals, taču notikušajā tieši vai netieši atbildīgs cilvēks. Lai to pierādītu, pastāstīšu par dažiem gadījumiem.

7. janvārī nodega Gaiņu astoņgadīgā skola, jo nebija kārtībā dūmvads. Pagājušā gada vasarā, kad skolu gatavoja jaunajam mācību gadam, remontēja arī krāsnis. Nepavisam nav skaidrs, kāpēc nesakārtoja dūmvadu. Un, lūk, cilvēku bezatbildības rezultāts — zaudējums 7 600 rubļu.

Līdzīga iemesla dēļ pēc sešām dienām aizdegās veikals Aglonas stacijā. Gatavojoties apkures sezonai, dūmvadu neviens nepārbaudīja. Zaudējums — 11 tūkstoši rubļu. 14. janvārī izcēlās ugunsgrēks Saunas ciema Anspoku iedzīvotāja Leonarda Zalāna mājās, zaudējums 1 800 rubļi. 7. februārī Silajāņu ciema iedzīvotājas Matrjonas Volkovas mājās nesakārtotas krāsns dēļ nodega pirts.

Vēl viens ugunsgrēks notika 24. februārī, kad 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas strādnieki bez pieskatīšanas atstāja krāsniņu, — nodega pārvietojamais vagoniņš. Vainīgos sodīja administratīvi, bet organizācijas vadībai tika ieteikts parūpēties, lai līdzīgi gadījumi neatkārtotos. Bet kas to devai! Jau 20. martā nodega vēl viens vagoniņš. Soreiz bez uzraudzības bija atstāts elektriskais sildītājs.

Vēl viens cilvēku bezrūpības rezultāts: 13. februārī Rušonas padomju saimniecībā dzīvojošās Monikas Fedotovas mājās aizdegās gulta. Elektrotīklam bijis pieslēgts un aizmirsts lodāmurs.

Bet tagad par ko citu. Piedzēries cilvēks jau tā ir nepatīkams, taču izrādās, ka reizēm viņš pat bīstams. It īpaši tad, kad spēcīga ir tieksme smēķēt gultā. Un gadās tas bieži. Tā, piemēram, 14. martā pilsonis Trifons Meļņikovs piedzēries likās gulēt un aizsmēķēja. Uguns nodarītais zaudējums 142 rubļi, bet pats Meļņikovs ar smagiem apdegumiem tika nogādāts slimnīcā.

Šogad biežāki kļuvuši arī mašīnu aizdegšanās gadījumi. Īssavienojums akumulatorā, un 7. martā aizdegās Antonam Veigulim piederošais VAZ-21063. Līdzīga nelaime 19. aprīlī notika ar Aleksejam Mihailovam piederošo VAZ-2101. Īssavienojums aizdedzē. Radās zaudējums 2,5 tūkstošu rubļu apmērā.

Gribu tuvāk pakavēties pie 12. aprīļa notikumiem Aizkalnē, kad aizdegās J. Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja izstāžu zāles jumts. Zaudējums vairāk nekā 4 tūkstoši rubļu. Jāteic, ka cēlonis ugunsgrēkam bija diezgan neparasts. Noskaidrots, ka bēniņos pie elektriskā kabeļa savu midzeni ierīkojušas žurkas. Tās nav smādējušas arī izolāciju, to pārgrauzušas un radījušas īssavienojumu.

Kā veicās ar uguns dzēšanu? Notikuma vietā ieradās piecas specializētās automašīnas. Taču gan tajās sasprindzinātajās minūtēs, gan vēlāk ugunsdzēsējiem nācās uzklausīt pārmetumus, ko izteica personas, kas sevi uzskata par lietpratējiem. Viņuprāt, daļu jumta bijis iespējams glābt. Lai nerastos nepareizs priekšstats par ugunsdzēsēju darbu, paskaidroju, ka 2 — 4 centimetrus biezi dēļi deg ar ātrumu 4 metri minūtē. Tātad 13 minūšu laikā uguns aizkļūst 50 metrus tālāk. Tieši tik garš bija šīs ēkas jumts. Jāņem vērā, ka konkrētajā gadījumā jumtu klāja 0,8 centimetrus biezas skaidas, tāpēc uguns izplatījās vēl ātrāk. Ierasties nelaimes vietā un nodzēst uguni tik īsā laikā nebija iespējams.

Taču dažī Raiņa kolhoza speciālisti (šoreiz nenosaukšu viņu uzvārdus) tā vietā, lai izziņotu trauksmi saimniecības brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienībai un palīdzētu dzēst, nepamatoti apvainoja ugunsdzēsējus. Labi, ka šādu cilvēku nebija daudz. Ciema iedzīvotāji palīdzēja muzeja darbiniekiem glābt eksponātus. Visu savu kolēģu vārdā gribu pateikties rajona tautas izglītības nodaļas vadītājam Jānim Lazdam, kurš aktīvi organizēja un arī pats palīdzēja iznest no degošās ēkas muzeja vērtības.

Vēl i nebija norimis uztraukums par Aizkalnes notikumiem, kad 17. aprīlī Vārkavā līdz pamatiem nodega Līvānu māju būves kombinātā ražotā ēka: 15 — 20 minūšu laikā no mājas pāri palika tikai pelni. Zaudējums 16,5 tūkstoši rubļu. Izrādījās, ka saimnieki bez uzraudzības atstājuši apkures katlu.

Lūk, tāda ir mūsu bēdīgā hronika. Nu jau klāt pavasaris, bet līdz ar to klāt arī ugunskuri, kuros dedzina gružus, atkritumus. Joprojām daudziem vai pirksti niez pielikt uguni sausajai zālei. Tikai mirklis neuzmanības, viegls vēja pūtiens, un klāt arī nelaime. Tā pērn gadījās Preiļu ciema Mazo Gavaru iedzīvotājai Annai Gavarei, kura netālu no mājām aizdedzināja pērno kūlu. Pēc mirkļa uguns pārmetās uz šķūni. Padzīvojusī sieviete gan mēģināja liesmas nodzēst, taču šķūnis nodega. Pašai ievērojami apdegumi.

Cienījamie rajona iedzīvotāji! Atcerieties, ka līdz ugunsnelaimei ir tikai viens solis — bez uzraudzības atstāts ugunskurs, nomesta degoša cigarete vai sērkociņš, arī bērnu rotaļas ar uguni. Esiet piesardzīgi un uzmanīgi, tad nevajadzēs skaitīt zaudētās vērtības.

E. BOREIKO,

rajona iekšlietu daļas ugunsdrošības uzraudzības nodaļas priekšnieka vietas izpildītājs

Redaktora v. P. PIZELIS

No redakcijas pasta somas

GRIBAM NODOT PIENU, BET...

Gan laikrakstā «Ļeņina Karogs», gan arī citos izdevumos aizvien lasām, ka lauku ļaudīm piena pārpalikumu vajag pārdot valstij. Zinām, ka tas ir abpusēji izdevīgi. Mēs arī labprāt to gribētu darīt — lai slaukums no mūsu mājām nonāktu pilsētnieku galdos, taču slikta ceļa dēļ mums tādu iespēju nav. Septiņu māju, kurās dzīvo B. Vaivods, A. Sivcova, P. Rusiņš, M. Šļujeva, F. Karetņikova un citi, īpašniekiem nav iespēju nodot pienu. Vairākas reizes esam griezušies pie sava kolhoza priekšsēdētāja ar lūgumu palīdzēt lietas labā, bet velti. Nekas netiek darīts.

Kolhoza «Nākotne» kolhozniekī

KAD BEIDZOT BŪS CEĻŠ?

Mēs, Suvorova kolhoza Kairīšu, Morkovas, Špaku iedzīvotāji lūdzam palīdzēt mums uzzināt atbildi uz šādu jautājumu: «Kad līdz mūsu mājām beidzot būs sen apsolītais ceļš?» Vairs nav kam ticēt, jo solīts jau tiek vismaz 20 gadus. Sola kolhozniekū kopsapulcēs, sola valdes sēdēs. Izbrauc speciālisti, sagatavo plānu, nosprauž mietiņus. Darbs ar to atkal apstājas uz 3 — 4 gadiem. Mietiņi nopūst, nolūst. Pēc tam sprauž no jauna.

Beidzot 1986. gada vasarā ieradās buldozers. Nopriecājāmies — būs ceļš. Izrausa mālus, izjauca veco ceļu, pārvērta to nepārvaramā šķērslī. Kilometriem mums pa to ik dienas jāstaigā, bet par braukšanu ar mašīnām te nevar būt pat runas. Katra trešā māja stāv tukša (jaunieši aizgājuši uz pilsētām arī slikto ceļu dēļ). Tāpat esam atrauti no kultūras dzīves. Labiekārtots centrs — tas ir jauki, taču ne jau visiem tur ir iespējams saņemt dzīvokļus.

Kaut arī tas izklausās dīvaini, bet mēs esam pieraduši pie paziņojumiem: «Mīrušo piemiņas diena Morkovas kapsētā notiks, ja nebūs lietus». Šī diena tradicionāli notiek augusta pirmajā svētdienā. Un tas vien jau liecina, kādi pie mums ir ceļi arī vasarā. Kad gadās nelaime vai kāds saslimst, operatīvi palīdzēt nav iespēju.

Lūdzam palīdzēt izremontēt ceļu!

Kairīšu, Morkovas, Špaku iedzīvotāju vārdā

T. KOĻESŅIKOVA

KAM PIEDER ZIRGS?

Lūdzam palīdzēt ieviest kārtību otrajā ražošanas iecirknī Ārdavā. Saimniecības zirgi pie mums sadalīti pa mājām. Attiecīgi par zirgu noteicējs ir viņa kopējs, nevis kolhoza vadītāji. Saimniecība tikai nodrošina zirga uzturētāju ar inventāru, barību, ratiem, ragavām. Un piedevām aprēķina maksu par zirga kopšanu. Arī labums tiek zirgu «īpašniekiem», nevis kolhozam: brauc, kur grib un kad grib, jo bēris taču aizvien pie rokas. Saimniecības zirgu stallī ir tikai jaunie zirgi un viens — paša zirgkopja vajadzībām. Ja zirgu piemājas darbiem ievajagas mums, pensionāriem, tad nav iespējams dabūt. Vispirms jārēķinās ar «īpašnieku» personīgajām vajadzībām. Iecirkņa priekšniecībai atbilde viena: «Ja vajag zirgu, pats to arī turi un brauc».

K. Marksa kolhoza pensionāri

REDAKCIJAS PIEBILDE.

Uz šīm lasītāju vēstulēm redakcija (bez īpaša atgādinājuma!) tuvākajā laikā vēlas saņemt atbildes: no Silajāņu ciema padomes izpildkomitejas un Preiļu 24. CRBP, no kolhoza «Nākotne» un Rauniešu ciema padomes izpildkomitejas, kā arī no K. Marksa kolhoza vadītājiem. Pie tam — nevis tukšus solījumus, bet ziņas par to, kas konkrēti padarīts.

VIETĒJO RADIORAIDĪJUMU PROGRAMMA

28. aprīlī plkst. 12.40

Vietējo padomju vēlēšanas gaidot.

Lauku darbu ritmi.

Uz pārkārtošanās kursu — pie mikrofona agrorūpnieciskā kompleksa arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētāja M. Fedotova.

Mākslas dienas mūsu rajonā.

SALACGRĪVAS ZVEJNIEKU KOLHOZS «BRĪVAIS VILNIS»

nosūta jauniešus ar astoņgadīgo un vidējo izglītību uz mācību iestādēm ar kolhoza stipendijām sekojošās specialitātēs:

KALIŅINGRADAS AUGSTĀKĀ JŪRSKOLA

— saldēšanas un kompresoru mašīnu un iekārtu mehāniķi,
— kuģu vadītāji,
— kuģu mehāniķi.

KALIŅINGRADAS ZIVJU RŪPNIECĪBAS UN ZIVJSAIMNIECĪBAS TEHNISKAIS INSTITŪTS

— zivju produktu tehnologi,

LIEPĀJAS JŪRSKOLA

(ar astoņgadīgo izglītību)

— kuģu vadītāji,
— kuģu mehāniķi,
— kuģu elektromehāniķi.

ĻEŅINGRADAS JŪRSKOLA

(ar astoņgadīgo un vidējo izglītību)

— nozvejas meistari,
— kuģu vadītāji,
— kuģu mehāniķi.

Ļeņingradas jūrskolā ar saīsinātu mācību laiku minētajās specialitātēs (1 gads un 6 mēneši) uzņem audzēkņus pēc dienesta Padomju Armijā. Stipendija 150 rubļi mēnesī. Pēc jūrskolas beigšanas iegūst vidējo speciālo izglītību.

TALLINAS JŪRSKOLA

— zivju produktu tehnologi.

KLAIPĒDAS JŪRSKOLA

— kuģu saldēšanas iekārtu ekspluatācijas speciālisti.

Mācības notiek krievu valodā. Tuvākas ziņas kolhoza kadru daļā Salacgrīvā. Ostas ielā 1, telefons — Salacgrīva 41169.

Kolhoza valde

IEVĒRĪBAI!

Preiļu rajona Oškalna kolhozs pārdod rožu stādus. Uzziņas pa telefonu 48668.

Kolhoza valde

PĀRDOD māju Preiļos, Lauku ielā 4. Griezties darba dienās pēc plkst. 18.00 un brīvdienās.

PĀRDOD automašīnu M-403. Zvanīt pa telefonu 21627 pēc plkst. 18.00.

Jā, dzīvots ir,
Bez mitas iets un būts,
Neviens vairs nevaicā,
Vai ceļš bij grūts.

(R. Liedags)

Kad uz mūžu apklususi MĀMIŅAS balss, dalām sāpju smagumu ar Antoniju Rudzāti, izvadot MĀTI pēdējā gaitā.

Sovhoza «Rudzāti» zootehniskie darbinieki

Sāp sirds, no mātes šķiroties,
Kad viņas taka smilšu kalnā iet.

(A. Rūsiņš)

Skumju brīdī esam kopā ar Annu Vaivodi, MĀTI smiltājā izvadot.

Druvu fermas kolektīvs

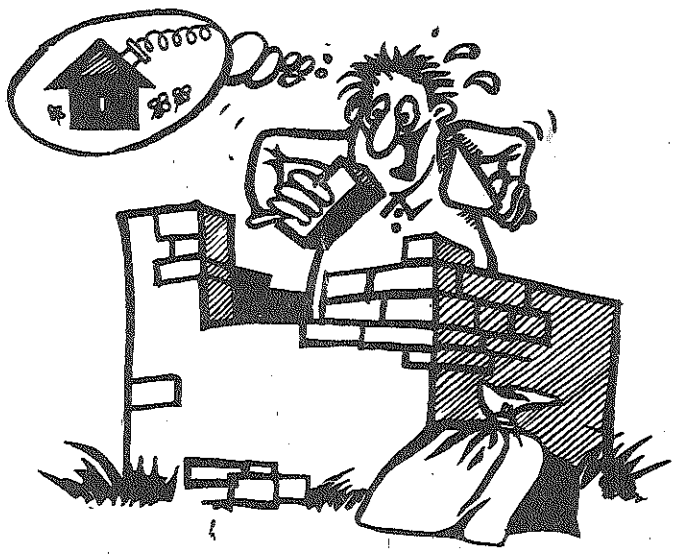

«Mans nams — mana pils!» — bet arī pilis nav mūžīgas. Tādēļ ielāgojiet:

BRIVPRĀTĪGĀ ĒKU APDROŠINĀŠANA KĻUVUSI VĒL IZDEVĪGĀKA!

Tagad jūs varat apdrošināt savas ēkas, ieskaitot vasarnīcas un dārza mājiņas, līdz 60 procentiem no to faktiskās vērtības.

Ja ēkas ies bojā vai cietīs ugunsgrēkā vai stihiskā nelaimē, atlīdzība, kopā ar obligātās apdrošināšanas izmaksu, būs līdzvērtīga zaudējuma summai.

Galvenā Valsts apdrošināšanas pārvalde
Latvijas reklāmas aģentūra

Jā, šodien jūs kopā. Šis mūžības brīdis
Surp aimāj kā ligavas tērpa plīvs.
Vai laime ir jūdze? Vai tikai mazs spridis?
Vienalga, ja sapnis par laimi ir dzīvs.

(A. Vējāns)

Sveicam ANASTASIJU PIĻUPU un NORMUNDU ZIBERTU kāzu dienā!

Sovhoza «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Vai vajag daudz, lai sauklu tu par savu
Šo dzīvi visu, kas ap tevi ris,
Ja ražens mūžs ar krietna darba slavu
Vij tavu dienu tirās debesīs!

(J. Gavars)

Ilggadīgu deputāti Lūciju Leona m. ŠVIRKSTI sveicam 55 gadu jubilejā!

Rožupes ciema izpildkomiteja un deputāti

26. aprīlī ielūdzam uz NACIONĀLĀS VIRTUVES DIENAS PASĀKUMIEM:
Preiļu restorānā — no plkst. 10.00 līdz 22.00,
Līvānu restorānā — no plkst. 12.00 līdz 19.00.

Rajona sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība

Plauka dzīve ar domām un jūtām
Darbos, kuros sirdij bij degt.
Nāca negaidīts brīdis visgrūtākais
Smilšu palagiem jaunību segt.

(I. Lasmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Sporānu ģimenei sakarā ar dēla JĀŅA pāragro nāvi.

2. ražošanas iecirkņa kolektīvs

Ļauj, mīļā māt, man tavā priekšā galvu liekt,
Man cita nav, ko atmaksai tev sniegt.

(A. Smagars)

Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Vaivodei, MĀMUĻU smiltājā izvadot.

Oškalna kolhoza kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли. Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 800 eks. (latv. val. 9 866 eks., krievu val. 3 934 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 632.